

Stichting voor Empirische Logica en Analytische Filosofie

Beleidsplan 2015 – 2020

Achtergronden

In het filosofisch werk van Else Barth (3 augustus 1928 – 6 januari 2015), hoogleraar Logica en Analytische Filosofie aan de Rijksuniversiteit Groningen, worden logische elementen uit geloofssystemen, talen en wetenschappen bekritiseerd. Het geloof in de kracht van het oneindig kleine in de homeopathie, de onduidelijke logica van bepaalde lidwoorden of de overdreven betekenis die aan gemiddelden wordt toegekend, worden op hun positieve én negatieve culturele effecten beoordeeld. Onder invloed van het radicale empirisme van Arne Naess en het werk van Ernst Topitsch, Paul Lorenzen en Evert Willem Beth ontwikkelt zij een onderzoeksgebied dat zij Empirische Logica doopt. Zoals Foucault *epistemen* van tradities onderzoekt en de gevolgen wat betreft maatschappelijke uitsluiting, zo onderzoekt Barth *logemen* op hun bijdrage aan élitaire denksystemen.

Bij haar pensionering kreeg dit veelbelovende vakgebied geen vervolg aan de Rijksuniversiteit Groningen. Haar studenten waren echter door haar zo overtuigd van het belang van dit vakgebied dat zij buiten de universiteit een stichting oprichtten om van hieruit de empirische logica voort te zetten. De oprichting van de Stichting voor Empirische Logica en Analytische werd mogelijk door een gezamenlijk project van Else Barth en haar studenten. Samen toonden zij aan dat een volledige universitaire opleiding in de filosofie mogelijk is door uitsluitend vrouwelijke filosofen te bestuderen. De resultaten van het onderzoek verschenen onder de titel *Women Philosophers: A Bibliography of Books through 1990*. Bij haar overlijden in 2015 erft de Stichting alle auteurs- en publicatierechten van het werk van Else Barth.

Oprichting

Op 4 januari 1995 werd door Ronald Hünneken, Else de Jonge, Jan Albert van Laar, Wouter Slob, Allard Tamminga en Jacob Bouwman de Stichting voor Empirische Logica en Analytische Filosofie opgericht. Else de Jonge als voorzitter, Allard Tamminga als penningmeester, Jacob Bouwman als secretaris, Ronald Hünneken, Jan Albert van Laar en Wouter Slob als bestuursleden zetten zich vanaf dat moment in voor het bevorderen van onderzoek en onderwijs op het gebied van empirische logica. Dit wordt nader omschreven als:

- a. veldonderzoek naar pragmatische, syntactische en syntactische principes en hun onderlinge samenhang welke denk-, communicatie-, en informatieverwerkingswijzen karakteriseren;
- b. de bijzondere studie van verbanden tussen deze stelsels van principes en ethische, epistemische en esthetische opvattingen;
- c. de studie naar begrippen, methoden en technieken waarmee het onder a. en b. genoemde onderzoek gerealiseerd en verfijnd kan worden.

Plannen

De Stichting voor Empirische Logica en Analytische Filosofie gaat de komende vijf jaar langs twee lijnen werken:

Intellectuele biografie :

Zowel digitaal als op papier is de intellectuele erfenis van Else Barth nauwelijks meer toegankelijk. De Stichting wil hierin verandering brengen met bijvoorbeeld heruitgaven van haar werk, het samenstellen van een intellectuele biografie en het ontwikkelen van een website over haar filosofie. Belangrijke momenten in de ontwikkeling van deze voorbeelden zullen aanleiding zijn met onderzoekers en andere geïnteresseerden de discussie over haar ideeën te hernemen.

Logica's van het maatschappelijk debat

De opvattingen van Ludwig Wittgenstein in de Tractatus Logico Philosophicus dat logische uitspraken tautologieën zijn en niets over de werkelijkheid zeggen heeft logica en empirisch onderzoek lang uit elkaar gehouden. De Stichting wil verspreid over verschillende cultuurgebieden drie transdisciplinaire seminars organiseren voor onderzoekers van verschillende vakgebieden maar ook voor vertegenwoordigers van bij het debat betrokken maatschappelijke organisaties. Het empirisch onderzoek van logische kenmerken van drie maatschappelijke debatten wordt tijdens deze seminars voorbereid en verkend.

Bestuurlijke samenwerking

De Stichting zal een bestuurlijke bijdrage leveren aan de Stichting Barth-Misset.

Het doel van het beleidsplan 2015-2020

Het doel van de komende vijf jaar is dat de Stichting een expertisecentrum wordt voor de logische structuren van maatschappelijke debatten. De schatplichtigheid aan de filosofie van Else Barth krijgt hierbij verdiende aandacht. De impact van de Stichting komt tot uitdrukking in de structurele verbeteringen die zij tot stand weet te brengen in verschillende maatschappelijke debatten op basis van empirisch onderzoek.